

lemsstat i den forløbne periode har tilladt at foretage.

For at en global dumping-aftale ikke skal virke hæmmende på bestræbelserne for at gennemføre internationalt bindende regler mod havforurening, bør det efter dansk opfattelse tilkendegives i overenskomsten, at den ikke indskrænker bestemmelser, i mere vidtgående aftaler vedrørende foranstaltninger mod havforurening, herunder de ordninger, som gennemføres på regional basis inden for en gruppe af lande, hvor særlige forureningsproblemer gør sig gældende.

Sammen med de øvrige nordiske lande har Danmark taget initiativ til den i Oslo den 19. - 22. oktober 1971 afholdte konference mellem medlemsstater af Den nordøstatlantiske Fiskerikonvention.

På Oslo-konferencen udarbejdedes en regional aftale om forbud mod udkastning i havet fra skibe og luftfartøjer af en række skadelige stoffer, som nærmere er opregnet i konventionen. Uanset at konventionen geografisk alene omfatter Det nordøstlige Atlanterhav, forpligter medlemslandene sig til at overholde aftalens principper også i farvande, der ligger uden for konventionens direkte anvendelsesområde. Det kommende samarbejde og eventuelle udvidelser af dette varetages i første række af den kommission, som forudses oprettet ved konventionen, og hvori samtlige medlemslande vil blive repræsenteret.

For at fremme det internationale samarbejde anses det fra dansk side for betydningsfuldt, at der i forbindelse med Stockholm-konferencen foretages en prioritering og fastlæggelse af retningslinier for videre foranstaltninger mod havforurening.

Danmark har arbejdet for disse synspunkter, bl. a. i FN's arbejdsgruppe om havforurening, hvis 2. mødesamling fandt sted i Ottawa i begyndelsen af november d. å. Da internationalt samarbejde er forudsætningen for at effektivisere bekæmpelsen af havforureningen, lægger man fra dansk side vægt på at skabe så vidt tilslutning som muligt til grundlæggende principper om foranstaltninger mod havforurening; der måtte blive vedtaget på Stockholm-konferencen.

Arbejdsgruppen vedrørende havforurening vedtog på sit møde i Ottawa en indstil-

ling om fastlæggelse af de grundlæggende principper for staters forpligtelser til inden for deres jurisdiktion at forhindre og kontrollere virksomhed, som kan skade havmiljøet. Fra dansk side finder man, at den af arbejdsgruppen afgivne indstilling udgør et nyttigt grundlag for det internationale samarbejde vedrørende havforurening, som påregnes gennemført i forbindelse med Stockholm-konferencen. De af arbejdsgruppen opstillede principper skønnes endvidere at kunne vise sig nyttige ved behandlingen af havforureningsproblemerne i FN's havrettskomité og under den af IMCO planlagte konference i 1973.

De danske myndigheder studerer for øjeblikket de rekommandationer, som arbejdsgruppen vedrørende målinger og registrering af miljøet formulerede under sin samling i september d. å. Man tillægger det afgørende betydning, at der nås til enighed om fremskaffelsen af de relevante data, idet disse er en forudsætning for, at der fremover kan etableres et meningsfuldt internationalt samarbejde på miljøområdet.

Et andet bemærkelsesværdigt bidrag til Stockholm-konferencen, er den rapport, som en ekspertgruppe udarbejdede i juni d. å. i Faunex, Schweiz, vedrørende miljø og udvikling. Foruden nærmere at definere udviklingslandenes miljøproblemer foretager rapporten en foreløbig analyse af nogle af de måder, hvorpå miljøproblematikken kan tænkes at ville påvirke de internationale relationer mellem udviklingslandene og de industrialiserede lande. Man er enig i, at der hermed pålægges regeringerne et øget ansvar for, at nationale målsætninger udformes under passende hensyn til det internationale samfunds interesser.

Man er fra dansk side af den opfattelse, at der er en voksende erkendelse af, at folkeslagene skæbne er uløseligt knyttet til hinanden. Denne erkendelse har hermed mulighed for at blive drivkraften bag en international solidaritetsfølelse, som på lidt længere sigt kan vise sig mere betydningsfuld end de internationale aftaler, som det mellemfolkelige samarbejde idag hviler på.

Det er vort oprigtige håb, at denne nye solidaritetsfølelse vil få en chance for at komme til udtryk under den forestående Stockholm-konference.